

Forhandling

Erling Christensen (S):

I princippet udtaler alle sig for bevarelsen af det kommunale selvstyre. Forslag om decentralisering og udvidelse af selvstyret bliver altid positivt modtaget, også af det såkaldte nærsamfundsparti og dets minister. En gang imellem fremkommer der kritik af kommunernes service og selvstyre, om, at servicen afviger fra andre kommuners i nedadgående eller opadgående retning.

Topmålet af kritik er vel nået af kommunernes minister inden for de sidste 3 uger. Den 29. oktober 1987 udtalte ministeren fra denne talerstol, at der var en betydelig risiko for det kommunale system, som vi kender det. I Dagbladet Børsen fra 10. november 1987 uddyber ministeren sin udtalelse: Kommunerne står ved en skillevej. Overholder kommunerne ikke regeringens økonomiske rammer, vil det betyde enden på det kommunale selvstyre.

Variationer i den kommunale service og dermed også forskel i skattetryk kan vel siges at være det mest konkrete udtryk for det kommunale selvstyre. Jeg kan altså konkludere, at ministeren synes, at det kommunale selvstyre er noget fortræffeligt, bare det ikke får praktiske konsekvenser.

Jeg har lyst til at sige, at den holdning også præger regeringens holdning til frikommuneprojektet. I den politiske debat bliver frikommunetraveren trukket af stalden, men i praksis, i dagligdagen, når det gælder om at imødekomme kreative kommunale ønsker, går regeringen i stå.

Jeg ved godt, at ministeren vil sige: Jamen der er jo 160 forsøg i gang, det kører derudad. Indtil 1. oktober 1987 var jeg kommunalpolitiker og var ude blandt andre kommunalpolitikere. Det var ikke min oplevelse, at frikommuneforsøget bare kørte derudad. Jeg fornemmer, at regeringens modstand og regeringens bureaukratiske holdning lægger en tung dyne over engagerede og kreative kommunale medarbejdere og kommunalbestyrelsesmedlemmer. Det er vel også det, der er grunden til, at dette frikommunelovforslag kun rummer to nye initiativer fra to kommuner. Ministerens og vel også kommunernes resignation udtrykkes også i bemærkningerne til lovforslaget. Jeg tænker her på de foreslåede overgangsregler,

der skal muliggøre frikommuners ønsker om at måtte udtræde af ordningen.

Frikommuneforsøget blev søsat på Kommunernes Landsforenings delegeretmøde i 1984. Den daværende Venstre-indenrigsminister ville på den måde undgå at snakke økonomi med kommunerne. Når jeg trækker det frem i dag, er det for at sige, at den manglende forberedelse dengang heller ikke i de forløbne 3 år har givet ministeren anledning til at fordybe sig i de idémæssige forudsætninger for at lave frikommuner og friamter.

Samtidig med at jeg kan glæde mig over, at ministeren i september måned 1987 udsendte 5 små hæfter om godkendte frikommuneforsøg, kan jeg konstatere, at næsten alle forslag har noget med kommunernes organisation og styre at gøre. Jeg ved godt, at de ting også har betydning for, hvordan tingene bliver gjort i kommunerne.

Når det er sagt, kan jeg godt undre mig over, at kun ganske få forsøg retter sig mod indholdet af de kommunale opgaver, altså at give den kommunale service et andet indhold, bestemt af befolkningens indflydelse og medansvar.

Vi er i Socialdemokratiet stadig meget positivt indstillet til frikommuneforsøget; vi vil også gerne støtte, at vellykkede forsøg udmøntes til brug og anvendelse i alle kommuner.

Karen Højte Jensen (KF):

Da jeg sad og lyttede til hr. Erling Christensen, blev jeg lidt bekymret over den pessimisme, han gav udtryk for, en pessimisme, som jeg ikke deler. Men jeg glæder mig da over, at hr. Erling Christensen i sine sidste bemærkninger sagde, at han syntes, det var vældig godt med disse frikommuner, og som det oplyses af indenrigsministeren, er der godt 160 frikommuneforsøg i gang, og det er vel ganske pænt. Vi ved alle, at det kræver et stort arbejde i kommunalt regi, når man skal etablere et forsøg. Netop den kendsgerning, at der nu stilles forslag om at udvide forsøgsområderne, er et godt udtryk for, at der i det kommunale regi arbejdes med at tænke nyt.

Jeg vil gerne sige, at de områder, der nu indrages under forsøg, er særdeles vigtige områder. Det drejer sig om, at pårørende kan ansættes til at pleje døende i hjemmet og modtage en økonomisk ydelse for det. Jeg mener, det vil være særdeles værdifuldt at få belyst såvel de